

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENT

Høringsinstanser, jf. vedlagte liste

Deres ref.

Vår ref.
201101833- /TNØ

Dato
22.06.2011

Høring – forslag til endringer i utlendingsforskriften – utlendinger på lystseilas i norsk territorialfarvann

1. Innledning

Justis- og politidepartementet sender med dette på høring forslag til endringer i forskrift 15. oktober 2009 nr. 1286 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften, uf.). Endringene innebærer forenklinger i regelverket om utlendinger som har til hensikt å foreta lystseilas i norsk territorialfarvann.

Regler om utlendinger på lystseilas fremgår i dag av uf. §§ 3-20, 4-3, 4-9 og 4-24. I tillegg kommer grenseforordningens bestemmelser til anvendelse. Regelverket fremstår som vanskelig tilgjengelige for både publikum og håndhevende myndigheter, samtidig som det er unødvendig omfattende – særlig gjelder dette reglene for visumpliktige utlendinger. Utlendingsdirektoratet og Politidirektoratet opplyser dessuten at det er få søknader om seilingstillatelse (sist i 2005). Departementet foreslår derfor å oppheve uf. § 3-20 (visum til utlendinger på lystseilas) og § 4-9 (meldeplikt for fører av fartøy med visumpliktig utlending på lystseilas). Vi vurderer disse bestemmelsene som overflødige; bestemmelsene i grenseforordningen og utlendingsforskriften forøvrig anses tilstrekkelig. Grenseforordningen er gjennomført i norsk rett ved uf. § 4-1.

Liste over høringsinstanser følger vedlagt. Høringsinstansene bes vurdere om forslaget også bør forelegges underordnede organer. Eventuell uttalelse til forslaget bes sendt Justis- og politidepartementet, Innvandringsavdelingen, Postboks 8005 Dep, 0030 Oslo, innen 21. september 2012. Det bes om at eventuell uttalelse i tillegg sendes per e-post (i word-format, ikke som PDF-fil) til thale.nygaard.overlie@jd.dep.no.

Spørsmål kan rettes til førstekonsulent Thale N. Øverlie på samme adresse eller på telefon 22 24 70 14.

2. Gjeldende rett og bakgrunnen for endringsforslagene

I utlendingsforskriften skilles det i dag mellom visumfrie og visumpliktige utlendinger på lystseilas ved at det for visumpliktige utlendinger oppstilles krav om egen seilingstillatelse (i

tillegg til visum). Seilingstillatelsen skal blant annet inneholde tidsrommet for tillatt seiling, anløpssted for pass- og tollkontroll og seilingsled med angivelse av de havnene det er gitt tillatelse til å anløpe, jf. uf. § 3-20. Det er ikke tillatt å gå i land i andre havner enn angitt i seilingstillatelsen, med mindre det foreligger en nødssituasjon. Hver enkelt deltaker må senest to måneder før planlagt avreise fra hjemlandet ha innlevert søknad om visum til norsk utenriksstasjon. Søknad om seilingstillatelse skal leveres sammen med visumsøknaden, og den skal inneholde fortegnelse over samtlige deltakere og opplysninger om fartøyet og seilassen. Seilingstillatelse gis vanligvis bare i tidsrommet 1. mai til 15. september, og bare én gang i løpet av denne perioden.

Både visumfrie og visumpliktige utlendinger skal senest ved ankomst skaffe seg tillatelse til å passere over annet sted enn godkjent grenseovergangssted, jf. uf. 4-3 annet ledd. Visumfrie utlendinger skal få tillatelse med mindre det foreligger bortvisningsgrunn jf. ul. § 17. Samtlige deltakere må ha godkjent reisedokument, jf. ul. § 8.

I henhold til uf. § 4-9 må føreren av fartøy med visumpliktig utlending som kommer til norsk territorialfarvann, uten opphold gå til den havn som er angitt i seilingstillatelsen og straks melde seg for politiet. Føreren skal også melde seg for politiet på hvert av de tillatte anløpsstedene, hvor vedkommende plikter å underrette om avgangstidspunkt, seilingsplan og neste anløpssted.

Når det gjelder muligheten for å passere grensen på annet sted enn ved godkjent grenseovergangssted, skiller grenseforordningen mellom lystseilere som kommer direkte fra tredjeland og lystseilere som seiler til eller fra en havn i en medlemsstat. Vedlegg VI til grenseforordningen bestemmer at lystseilere som kommer direkte fra et tredjeland, må anmode havnemyndighetene om slik tillatelse. Sammen med søknad om slik tillatelse skal havnemyndighetene ha en liste over personer om bord. Ved kontroll skal det leveres et dokument med alle skipets tekniske data og navnene på de som befinner seg om bord. En kopi av dette dokumentet skal gis myndighetene i ankomst- og avgangshavnene (politiet) senest ved ankomst.

3. Departementets forslag

Departementet forslår å oppheve uf. § 3-20 om visum til utlendinger på lystseilas. Det vil medføre at det ikke lenger oppstilles *egne* visumkrav eller krav om seilingstillatelse for utlendinger på lystseilas. De ordinære reglene for visum kommer da til anvendelse, jf. utlendingslovens kapittel 3, og kravet om egen seilingstillatelse oppheves. Dette vil innebære en løsning som lettere kan kontrolleres og følges opp av politiet.

Departementet foreslår videre å oppheve uf. § 4-9 om meldeplikt, da også denne bestemmelsen anses overflødig i sin nåværende form. Det er imidlertid viktig å understreke at det fortsatt er meldeplikt overfor norsk grensekontroll eller politi. Utlendingsloven § 14 annet ledd, som bestemmer at utlendinger som passerer ytre Schengen-grense straks skal melde seg for nærmeste politimyndighet, ivaretar dette hensynet.

De øvrige reglene i grenseforordningen kommer til anvendelse for alle som passerer medlemsstatenes indre eller ytre grenser, jf. art. 3. Forordningen regulerer bl.a. passering av ytre grenser (art. 4) og innreisevilkår for tredjelandsborgere (art. 5). Etter departementets vurdering er bestemmelsene i grenseforordningen, praktisk håndbok for grensepersonell samt de

alminnelige bestemmelsene i utlendingsloven- og forskriften, tilstrekkelig for å ivareta hensynet til kontroll med visumpliktige utlendinger.

Vi bemerker at grenseforordningen er under revisjon. I Kommisjonens forslag av 10. mars 2011 er unntaksbestemmelsen i gjeldende forordning art. 4 nr. 2 for kryssing av ytre Schengen-grense utenfor fastsatt grenseovergangssted og åpningstid, endret. Endringen i ordlyden er imidlertid ikke tenkt å ha noen materiell betydning. Dersom Kommisjonens forslag vedtas, vil det med andre ord ikke ha betydning for forslaget her.

4. Følgende regelverk vil gjelde for den aktuelle gruppen ved opphevelse av §§ 3-20 og 4-9 i utlendingsforskriften:

- Hovedregelen om visum for visumpliktige utlendinger vil fortsatt komme til anvendelse, jf. ul. § 9.
- Personer om bord på lystfartøyer som kommer fra eller seiler til en havn i en medlemsstat, skal som hovedregel ikke gjennomgå inn- og utreisekontroll. Dersom vurderingen av risikoen for ulovlig innvandring gjør det berettiget, skal det likevel foretas kontroll av disse personene og/eller ransaking av lystfartøyene.
- Fører av lystfartøy skal gi fortegnelse over reisende og mannskap til politiet om mulig innen 24 timer før ankomst til indre farvann, jf. utlendingsloven § 20 første ledd bokstav b, uf. § 4-24 annet.
- Lystfartøy som kommer fra tredjeland og som ønsker å passere over annet sted enn godkjent grenseovergangssted, må anmode havnemyndighetene (politiet) om tillatelse, jf. grenseforordningen vedlegg VI. En liste over alle personer om bord må gis havnemyndighetene (politiet).

5. Økonomiske og administrative konsekvenser

Endringsforslagene her vil innebære en forenkling av reglene for både publikum og håndhevende myndigheter.

De administrative konsekvensene vil primært bestå av ressursbesparelser ved et mindre komplisert regelverk. I og med at bestemmelsene i dag blir lite praktisert, antas det imidlertid at de økonomiske konsekvensene blir små.

Med hilsen

Birgitte Ege (e.f.)
avdelingsdirektør

Thale Nygaard Øverlie
rådgiver

